

12/12/1962 günlü Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan makalesiyle Komünistlik propogandası yapmaktan sanık olup İstanbul dokuzuncu Sulh Ceza Ha kimliği kararı ile 24/12/1962 gününde tutuklanan ve o yer üçüncü ağır ceza mahkemesince 16/10/1963 gününde salıverilen ve hükümlerle birlikte tekrar 13/5/1966 gününde tutuklanmış olan Lütfullah Şaîi Alkılıçın eylemine uyan T.C.K. nunun 142.nci maddesinin 1.ve 6.Fıkraları ve 59 ncu maddesi uyarınca altı sene üç ay ağır hapsine ve 173 ncu maddesinin son fıkrası gereğince iki sene bir ay Kadıköy mantıkasında ikametle bu süre içinde genel güvenlik gizetimi altında bulundurulmasına 31.ve 33.maddeler uyarınca müebbeden amme hizmetle- rinden memnuiyetine ve cezasının infazı süresi içinde kanunî mağuriyet ha- linde bulundurulmasına tutuklulukta geçen sürenin cezasından sayılmasına ce- za Muhakeme Usulü kanununun 104 maddesinin Birinci fıkrasının 3.Ve iki fıkra- sının birinci bentlerine göre tutuklanmasına 194 lira muhakeme masrafının kendisinden alınmasına dair Yargıtay Ceza genel kurulu nun 19/4/1965 günlü bozma kararına uyulmak suretiyle İstanbul 5.nciAğır Ceza mahkemesince verilen 13-5-1966 gününü kararın Yargıtayca duruşmalı olarak incelenmesi Sanık ve vekili tarafından süresinde verilen 16/5/1966 günlü Dilekçe ile istenmiş ve şartı aynı günlü depo makbuzu ile yerine getirilmiş olup dosyada mevcut se- beplere dayanılarak bu davaya ait temyiz incelenmesinin yapılmasından istin- kâf edildiğine dair bulunan birinci ceza dairesinin 24/1/1967 günlü kararı üzerine ceza genel kurulunun 30/1/1967 günlü kararı ile dosya dairenise z teblig edilmiş ve tensip edilen duruşma gününde raportör üye tarafından ha- zırlanan rapor okunduktan sonra yargıtay savcısı tebligname münderecatını tekrarlar hükmün onanmasını istemiş ve sanık vekilleri temyiz lâyhaları mün- derecatını tekrar ve teyidle savunmalarını yapmış olduklarından dosya incele- nerek gereği düşünüldü:

İstanbulda Çıkan Cumhuriyet gazetesince hazırlanan ve 1962-1963 Yunus Nadi Armağanı makale yarışmasına katılan sanığın bu gazetenin 12/12/1962 günlü nüshasının ikinci şahifesinde yayınlanan ve (TÜRKİYENİN TEK KUR- TULUŞ YOLU:SOSYALİZM)başlığını taşıyan makalede liberalizm ve Sosyalizm arasında mukayeseler yapılmış ve Sosyalizmin memleketimizin geleceği için fayda ve lüzumundan bahsedilmiştir.Makale dikkatle incelendiği takdirde mem- leketimizde kanun dışı sayılması ve ceza müeydesi altına alınmış olmasının sebebi ile yazıda bütün farik vasıfları ile komünizmden bahsedilmemiş olduğu görülmekte isede; özellikle bütün mal ve mülkün devletleştirilerek ortakla- şa kullanılması,temsil gelirlerin Devlet tarafından idare ve pay edilmesi mülkiyetin kaldırılması,liberalizmde hukukun amacının zenginlerin para ve mülklerini çıkarlarını devlet eliyle korumak olduğu ve kapitalist olarak va- sıflandırılan bu hukukun tefessüh etmiş bulunduğu sosyalizmin çeşitleri bu- lunmayıp hedefi bütün dünya olan enternasyonalist olduğu yolundaki düşünce- ler komünizm'in kabul ettiği ana fikirlerden olup anayasanın teminatı altında da bulunan memlekette müesses iktisadi ve sosyal düzeni hedef tutan ve yine anayasanın himaye ettiği fikir ve düşünce özgürlüğünün kanuni sınırları dışına çıkmış olan fikir ve düşünceler niteliğinde görülmüştür.Makalenin suç teşkil edip etmediğini'nin anlaşılabilmesi için mücebet ilmi yönden in- celemeye tabii tutulması yeterli olmayıp benzeri yazıların genellikle hitap ettiği toplumun kolayca anlayabileceği usluhta yazılmakta olduğu nazara ali- narak okuyanlar üzerinde husule getirmesi mümkün ve muhtemel etkinin de göz- önünde tutulması gereklidir.

Bu itibarla bir kısım biliklişinin sadece ilmi ölçülerle dayanan mütalaka talaaları ile resmi bilir kişinin sıfatı bulunmayan ve suç konusu yazının aslı ve tamamı üzerinde inceleme yapıp yapılmadığı ve ceza mevzuatının nazara alınmış bulunup bulunmadığı kesişlikle bilinmeyen düşüncelerine kararda yer verilmesine hukuki imkân görülmemiştir. Bu sebeple sanık ve vekillerinin bu konulara ilişkin temyiz itirazlarıyla duruşmadaki savunmalarını yerinde bulunmamıştır.

Vasfı mahkemece kabul edilmiş olan suçun maddi ve manevi unsurları kapsayıp kapsamadığı yönünden yapılan incelemeye gelince:

1-Suç vasfınının isabetle tayin ve takdiri için bir birine çok yakın anlam taşıyan ve fakat kapsadıkları unsurlar bakımından ayırt edilmeleri mümkün bulunan iki terimi (Propaganda) ve (Övme)yi tarif ederek makaledeki yazının bunlarda hangisinin unsurlarına uyduğunu tesbit etmek gerekmektedir. Çeşitli tarifleri yapılabilecek olan bu iki terimin en doğru tarifinin kanun yapıcı-sınının maddesi ve anlayışına uygun olanı bulunacağı gerçeği nazara alınarak taalluk ettiği kanun maddesinin büyük millet meclisindeki müzakerelerini ihtiva eden tutanaklarda mevcut beyanlardan yararlanmak suretiyle yapılabilecek tariflerine göre, propaganda: muayyen bir fikrin toplum içinde yayılmasını kökleşmesini, ve bu amacın tahakkukunu sağlamak için maddi veya manevi vasıtalarla tarafları teşvik ve tesirde bulunmak maksadıyla yapılan ve hamle ve tarruz şeklinde görülen fiil ve hareketler olup bunun dışında kalan sair haller ise (Övme) niteliğindedir. Kabul olunan bu tariflerdeki unsurlar bakımından makale inceleminde görülmüştür ki incelenince görülmüştür ki sanık konusu gazete ilgilileri tarafından tesbit edilmiş olan bir makale yarışmasına katılmış ve memleketimizin geleceği için, liberalizm ve sosyalizmden hangisinin daha yararlı olacağı sorusunu cevaplandırmak üzere ikisi arasında mukayeseler yaptıktan sonra sosyalizm terimi altında düşüncelerinin yararlılarından söz etmiş olup bu düşüncelerin yayılmasını, kökleşmesini amaç tutan teşvik ve tahrik edici ifadeler kullanmamıştır. Tasvir ettiği sosyalizmin kurulmasında kullanılacak zorun demokrasi kurallarına da uygun olarak kanun ve devlet zoru olduğunu açıklamış bulunmaktadır. Makale bu hüviyet ile, gerek taalluk ettiği madde metninde mündemiç bulunan ve gerek propagandanın unsurlarından olan hamle, tarruz ve cebir gibi başlıca unsurları ihtiva etmemektedir. Diğer taraftan mücerret bir yarışmaya katılmak ve verilen konu hakkındaki kişisel düşüncelerini açıklamak maksadıyla yazılan makalenin tümünün taşıdığı ifade şekli ve bazı dergi ve gazetelere yazı yazdığı anlaşılan sanığın sahip olduğu böyle bir imkândan yararlanmaksızın yayınlanıp yayınlanmaması ancak jürinin takdirine bağlı olan bir makale ile muayyen fikir ve kanaatlerini yayma yolunu tercih etmesi ihtimalinin uzak bulunması keyfiyetleri'de olayda propaganda kastının vücudunu kabüle imkân vermemektedir.

Yukarıdan beri yapılan incelemelere ve açıklamalara göre sanığın katıldığı bir yarışmada-ki belli konu dolayısıyla beğenip benimsediği ve tahakkukunu temenni ettiği fikir ve düşüncelerini ifade eden suç konusu makalede Propagandanın maddi ve manevi unsurları tekevvün etmiş olduğu ve bu unsurlar dışında mütalaka edilmesi iktiza eden (Övme) suçunun kapsam ve anlamı içinde bulunduğu sonuç ve kanaatine varılmış bulunmaktadır.

Olayın bu acıdan incelenmesi ve suç vasfının ona göre tayin ve takdiri gerekirken yazılı düşüncelerle eylemin Propaganda vasfında kabulü suretinde hüküm tesisi,

Bozmayı gerektirmiş ve sanık ile vekillerinin temyiz itirazları ve duruşmadaki savunmaları bu itibarla yerinde görülmüş olduğundan tebliğnamedeki ve yargıtay savcısının duruşmadaki onama isteğinin reddi ile hükmün bu sebepten BOZULMASINA, depo parasının geri verilmesine, bozma sebebine ve tutuk kaldığı süreye nazaran başka sebeple tutuk veya hükümlü bulunmadığı takdirde sanığın TAHLİYE-SİNE ve saliverilmesinin mahalline telle bildirilmesi için C.Baş Savcılığına müzekkere yazılmasına 10/5/1967 gününde oybirliği ile karar verilerek Yargıtay Savcısı Nedim Mısırlıoğlu ve Zabıt kâtibi Mehmet Yücebaş ve Duruşma tutanağında gösterilen sanık vekilleri hazır oldukları halde açığca usulen tefhim edildi. 11/5/1967.

Aslının aynıdır.

25/5/1967.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

Ferruh Adalı.

Nedim Öztan.

Selami Akdağ.

Demir Dai.

Sami Arkan.

(İmza)

(İmza)

(İmza)

(İmza)

(İmza)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI